

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Mette Marei Træland	FA - A10, TI - &13	16/2544

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
83/2016	Utval for levekår	PS	06.12.2016

Høyring - ny rammeplan for barnehage

Vedlegg:

Høyring - Ny rammeplan for barnehagen sitt innhald og oppgåver
Høringsutkast ny rammeplan

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har lagt forslag til ny rammeplan for barnehage ut på høyring, høyringsfristen er 20.01.2017. Målet er at den nye planen skal takast i bruk hausten 2017. Hovudfokuset i utkast til ny rammeplan er knytt til innhald og kvalitet på oppgåvene i barnehagen. Barnehagelova med forskrift regulerer barnehagen som pedagogisk verksemd. Rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver har status som forskrift og utdjuper kva det pedagogiske tilbodet i barnehagen skal innehalde. Planen er barnehagesektoren sitt styringsdokument for planlegging, gjennomføring og vurdering av innhaldet.

Våren 2016 kom meld.st. 19 (2015-2016) *Tid for lek og læring, bedre innhold i barnehagen*. Denne meldinga konsentrerer seg om det som påverkar kvaliteten på innhaldet i barnehagen, og den er relevant for arbeidet med ny rammeplan. I tillegg byggjer høyringsutkastet på NOU 2010:8 *Med forskartrang og lekelyst*, NOU 2014:7 *Elevenes læring i fremtidens skole*, NOU 2015:8 *Fremtidens skole- Fornyelse av fag og kompetanser*, NOU 2015:2 *Å høre til – Virkemidler for et trygt psykososial skolemiljø og Prop. 33L (2015-2016) Endringer i barnehageloven (tilsyn mm) og Innst. 344 l (2015-2016)*.

Dei viktigaste premissane i den nye rammeplanen er formåls- og innhaldsbestemmelser i barnehagelova. Det betyr at også den nye rammeplanen skal byggje på den nordiske barnehagetradisjonen, og gje rom for ulike eigalar og ulike barnehageprofilar.

Sentrale prinsipp frå tidlegare rammeplanar av 1996 og 2006 er føreslege å vidareførast. Synet på barn og barndom, eit heilheitleg læringsomgrep og barnehagen som arena for omsorg, leik, læring og danning står sentralt i det nye utkastet til rammeplan. Samfunnsutvikling og ny kunnskap om barn og barnehagar viser at sjølv om det beste i norsk barnehagetradisjon skal vidareførast, skal rammeplanen vere oppdatert i høve til ny forsking.

Større endringar:

1. Omfang

Rammeplanen er ei forskrift eller eit vedtak som seier noko om barnehagen sine plikter. Det er difor viktig at rammeplanen er tydeleg på kva rammer barnehagen er pliktig å arbeide innanfor.

Ein gjennomgang av rammeplanen frå 2006 viser at store delar av planen ikkje handlar om rettar og plikter. Planen inneheld informasjon og tankar om barn og samfunn, eller viser til plikter som er fastsett i anna regelverk. I store delar av planen er bestemmelsane formulert som «bør», og ordlyden er så vag og skjønsmessig at den kan skape tvil om innhaldet.

Departementet meinar at eit naturleg grep for å gjere den nye rammeplanen tydelegare enn planen frå 2006, er å fjerne delar av teksten som ikkje gjeld rettar og plikter. Etter departementet sitt syn vil eit slikt grep føre til at dei nasjonale føringane for barnehagen kjem tydelegare fram, samstundes som rammeplanen vert kortare og meir konsis. Departementet meinar at ein meir konsis rammeplan vil gjere det enklare for personalet, eigar, tilsynsmynde og foreldre å orientere seg i planen.

For å ivareta barnehagesektoren sitt behov for informasjon og rettleiing, vil det verte utarbeidd veiledningsmateriell til den nye rammeplanen.

2. Struktur

Når den nye rammeplanen er kortare og meir konsis enn dei tidlegare rammeplanane, meinar departementet at det er mindre behov for å vidareføre den tredelte strukturen. Innhaldet er no sortert i 8 kapittel.

Kapittel 6 er tydelig på ansvar og rollar i barnehagen.

3. Innhald

Høyringa inneheld fleire større endringar i innhaldet i barnehagen.

- Tydelege føringar på korleis eigar, styrar, pedagogisk leiar og anna personale skal arbeide for å sikre at alle barn får eit kvalitetsmessig godt barnehagertilbod.
- Formålsparagrafen frå 2010 er konkretisert i rammeplanen sin omtale av verdigrunnlag og føremål. Tema som demokrati, mangfold, likeverd og bærekraftig utvikling og helse er tydleggjort som ein del av barnehagen sitt verdigrunnlag.
- Barnehagen sitt heilheilige oppdrag er gjort meir forpliktande ved at det er formulert mål for personalet sitt arbeid med omsorg, leik, danning, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk.
- Rammeplanen er betre tilpassa behova til dei yngste barna.
- Tydelege føringar for barnehagen sitt arbeid med å førebyggje, avdekke og handtere krenkingar og mobbing.
- Tydelege krav til at barn skal ha fysisk aktivitet og at barnehagen skal fremje barna si fysiske og psykiske helse.
- Tydelege føringar for barnehagen sitt ansvar for å utvikle barn si interesse og forståing for eit mangfoldig samfunn.
- Tydelege krav til progresjon i barnehagen sitt innhald.
- Fagområda er justerte for å sikre at innhaldet er fagleg oppdatert / relevant.
- Tydelege føringar for barnehagen sitt ansvar for å sikre at barn med anna morsmål enn norsk får god oppfølging i utviklinga av norsk som andrespråk .
- Tydelege føringar for barnehagen sitt arbeid med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon og vurdering.
- Tydelege føringar for tilrettelegging av tilbodet for barn som treng ekstra støtte.

Departementet ber høyringsinstansane særleg vurdere om

- Forslaget til ny rammeplan fungerer som eit tydlegare styringsdokument
- Forslag til ny rammeplan fungerer som eit veleigna arbeidsdokument for barnehagepersonalet
- Forslaget til ny rammeplan ivaretak barnehagen sitt breie samfunnsmandat
- Kva delar av rammeplanen som bør utdjupast i veiledningsmateriell

Vurdering

Når ein samanliknar rammeplan frå 2006 med utkastet til ny rammeplan, er det mykje positivt å lese. Planen byggjer på det beste i norsk barnehagetradisjon, og den vektlegg nyare forsking. Dei nasjonaleføringane for barnehage kjem tydeleg fram, noko som vil gjere planen enklare å bruke.

Kapittel 6 i den nye planen er tydeleg på ansvars- og rollefordeling. Kva oppgåver som ligg til dei ulike rollane, og kva oppgåver som gjeld alle som arbeider i barnehagen. Under dei ulike tema / fag kjem det tydeleg fram kva barna skal oppleve/lære, og kva personalet skal gjere. Der det i tidlegare rammeplan stod *bør*, står det no *skal*.

Eitt av tema i den nye planen er *livsmestring og helse*. Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon og bidra til å utjevne sosial ulikskap. I *Den norske mor-og barn undersøkinga* (MoBa) kjem det fram at barn frå lavinntektsfamiliar er mest sårbare for å utvikle symptomar på depresjon og angst. Undersøkinga viser at når økonomien i lavinntektfamilier buttar, aukar symptomata hjå barn. Dette gjeld ikkje for barn som går i barnehage. Norske *høgkvalitetsbarnehagar* beskyttar barn frå lavinntektfamiliar mot depresjon og angst. (Artikkel av Arne Holte: *Sats breit på psykisk helse i barnehagen og skolen*).

Under tema *barn og barndom* står det, sitat: «*Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltagelse i samfunnet og bidrar som grunnlag for eit godt liv.*»

Samfunnsmandatet som barnehagen har fått, er stort og omfattande!

Meland kommune har vedteke Kvalitetsplan for barnehage 2016-2020. *Det overordna målet for sektoren i plana er : «Meland kommune skal sikra at alle barna har tilbod om barnehageplass av god kvalitet.»*

Ved å gå djupare inn i Kvalitetsplanen vil ein finne mange tema/målsetjingar som samsvar med innhaldet i utkast til ny rammeplan. Dette teiknar godt for arbeidet i barnehagane i Meland!

I samband med høyringa vert det halde regionale høyringskonferansar i regi av av departementet. Barnehagefagleg rådgjevar i Meland skal delta på denne. Alle barnehagane i kommunen er og inviterte. Tema ny rammeplan vil og verte tatt opp på styrarsamling der alle barnehagane i Meland er representerte.

Slik vurderer Meland spørsmåla frå departementet:

- Forslaget til ny rammeplan fungerer som eit tydlegare styringsdokument
Ja, den nye rammeplanen er tydeleg på forventninga. Den inneheld klare mål for dei ulike fagområda.
- Forslag til ny rammeplan fungerer som eit veleigna arbeidsdokument for

barnehagepersonalet

Ja, den nye rammeplanen inneholder tydeleg forventningar til personalet i barnehagen.

- Personalet skal.....
- Barnehagen skal bidra til at barna.....
- Tydeleg ansvars- og rolle fordeling.
- Forslaget til ny rammeplan ivaretok barnehagen sitt breie samfunnsmandat

Ja, gjennom arbeid med mange ulike tema vert samfunnsmandatet ivaretok

- Livsmestring
- Demokrati
- Likeverd og likestilling
- Bærekraftig utvikling
- Mangfold
- Handlingane våre i dag får konsekvensar for framtida!
-
- Kva delar av rammeplanen som bør utdjupast i veiledningsmateriell

Barnehagefagleg rådgjevar og tilsette i barnehagane i Meland vil delta på høyringskonferansen 24.11.2016. Høyringsfristen er sett til 20.01.2017. Gjennomgangen av høyringsutkastet, og faglege drøftingar både på konferansen og etterpå , vil gje oss eit godt grunnlag til å vurdere kva tema som bør utdjupast i veiledningsmateriell. Temaet vil og verte drøfta på styrarsamling. Rådmannen vil kome med innspel til veiledningsmateriell når dette er gjort.

Folkehelse
Miljø
Økonomi

Konklusjon

Meland kommune gjev høyringssvar slik det kjem fram i saksutgreiinga.

Framlegg til vedtak:

Meland kommune gjev høyringssvar slik det kjem fram i saksutgreiinga.

“Meland kommune gjev høyringssvar i samsvar med det som står i saksutgreiinga, med følgjande tillegg/endringar:

1.
Setninga "Dette gjeld ikkje berre for barn som går i barnehage." i tredje avsnitt i vurderinga vert byta ut med "At eit barn går i barnehage kan vera med å motverka dette."
2.
Formålsparagrafen bør inn fyrst i kapitlet "1. Barnehagens verdigrunnlag"
3.
"like muligheter" under overskrifta "Likeverd og likestilling" i avsnitt 3 på side 5, vert endra til "lik verdi".
4.
Under overskrifta "3. Barnehagens formål og innhold", vil Meland kommune presisera at både "trygt" og "utfordrende" er viktige, og at det eine ikkje må gå utover det andre. Det er ei reell fare for at HMS-reglar gjer at det ofte vert lagt meir vekt på "trygt" enn på "utfordrande", og dette må ein vera medviten om i praksis.
5.
Det er flott at høyringsutkastet legg vekt på leik, danning og eit breitt læringssyn.
6.
Det er flott at høyringsutkastet legg opp til stor tillit og fridom til barnehagetilsette.
7.
Det er bra at høyringsutkastet tar opp temaet kring digital praksis og digitale verktøy. Under "Barnehagens digitale praksis" på side 11, kunne det gjerne også stått noko om mediesamfunnet og korleis barn kan forholda seg til det.
8.
Meland kommune vil peika på at det kan vera utfordrande å krevja lik kvalitet av alle barnehagar, uavhengig av økonomiske rammer.
9.
Under "Dokumentasjon" på side 19, bør ein presisera at krav til dokumentasjon ikkje handlar om å kartleggja barn, og at ikkje alt ein gjer må dokumenterast. Det kan fort bli for stor vekt på dokumentasjon i høve til å fyrst og framst vera til stades med borna.
"

Utval for levekår - 83/2016

ULK - behandling:

Framlegg til endring av tilleggsframlegget til Stian Lavik (Krf), frå utvalsleiar Sølvi Knudsen (Sp):

- "1. Setninga "Dette gjeld ikkje berre for barn som går i barnehage" i tredje avsnitt i vurderinga vert byta ut med "At eit barn går i barnehage kan vera med å motverka dette".
2. Formålsparagrafen bør fyrst inn i kapittelet "1. Barnehagens verdigrunnlag".
3. "Like muligheter" under overskrifta "Likeverd og likestilling" i avsnitt 3 på side 5, vert

supplert med "lik verdi" - "like muligheter og lik verdi".

4. Under overskrifta "3. Barnehagens formål og innhold", vil Meland kommune presisera at både "trygt" og "utfordrende" er viktige, og at det eine ikkje må gå utover det andre. Det er ei reell fare for at HMS-reglar gjer at det ofte vert lagt meir vekt på "trygt" enn på "utfordrande", og dette må ein vera medviten om i praksis.
5. Det er flott at høyringsutkastet legg vekt på leik, danning og eit breitt læringssyn.
6. Det er flott at høyringsutkastet legg opp til stor tillit og fridom til barnehagertilsette.
7. Det er bra at høyringsutkastet tar opp temaet kring digital praksis og digitale verktøy. Under "Barnehagens digitale praksis" på side 11, kunne det gjerne også stått noko om mediesamfunnet og korleis barn kan forholda seg til det.
8. Under "Dokumentasjon" på side 19, bør ein presisera at krav til dokumentasjon ikkje handlar om å kartleggja barn, og at ikkje alt ein gjer må dokumenterast. Det kan fort bli for stor vekt på dokumentasjon i høve til å fyrst og framst vera til stades med borna."

Endringsframlegget til Sølvi Knudsen (Sp) vart **samråystes vedteke**.

ULK - samråystes vedtak:

- "1. Setninga "Dette gjeld ikkje berre for barn som går i barnehage" i tredje avsnitt i vurderinga vert byta ut med "At eit barn går i barnehage kan vera med å motverka dette".
2. Formålsparagrafen bør fyrst inn i kapittelet "1. Barnehagens verdigrunnlag".
3. "Like muligheter" under overskrifta "Likeverd og likestilling" i avsnitt 3 på side 5, vert supplert med "lik verdi" - "like muligheter og lik verdi".
4. Under overskrifta "3. Barnehagens formål og innhold", vil Meland kommune presisera at både "trygt" og "utfordrende" er viktige, og at det eine ikkje må gå utover det andre. Det er ei reell fare for at HMS-reglar gjer at det ofte vert lagt meir vekt på "trygt" enn på "utfordrande", og dette må ein vera medviten om i praksis.
5. Det er flott at høyringsutkastet legg vekt på leik, danning og eit breitt læringssyn.
6. Det er flott at høyringsutkastet legg opp til stor tillit og fridom til barnehagertilsette.
7. Det er bra at høyringsutkastet tar opp temaet kring digital praksis og digitale verktøy. Under "Barnehagens digitale praksis" på side 11, kunne det gjerne også stått noko om mediesamfunnet og korleis barn kan forholda seg til det.
8. Under "Dokumentasjon" på side 19, bør ein presisera at krav til dokumentasjon ikkje handlar om å kartleggja barn, og at ikkje alt ein gjer må dokumenterast. Det kan fort bli for stor vekt på

dokumentasjon i høve til å fyrst og framst vera til stades med borna.“